

Fakty i mity o mammografii

Rak piersi stanowi jeden z najważniejszych problemów zdrowotnych kobiet w Polsce. Statystyki medyczne wskazują na tendencje wzrostową zachorowalności wśród Polek. I niestety nowotwory złośliwe są główną przyczyną zgonów kobiet do 65. roku życia.

Strach i krążące mity powstrzymują wiele z nas przed wykonaniem badań profilaktycznych. Ze strachem każda musi poradzić sobie sama, a z mitami spróbujemy rozprawić się w tym artykule.

Zbyt dojrzały wiek stanowi barierę dostępności do badań profilaktycznych.

Mit: Nic bardziej mylnego. Program profilaktyczny został skonstruowany dla kobiet w wieku 50–69 lat, ale nie oznacza to, że pozostałe kobiety będą bez opieki. Kobiety po 69. roku życia również mogą korzystać z badań profilaktycznych, takich jak np. mammografia. Potrzebne jest do tego skierowanie od lekarza prowadzącego, co uprawnia do bezpłatnego badania. Kobiety przed 50. rokiem życia również mogą wykonywać mammografię również na podstawie skierowania od lekarza prowadzącego. Lekarze rekomendują wykonywanie mammografii po 40. roku życia.

Badanie mammograficzne można wykonać tylko raz na 2 lata.

Mit: Badanie wykonywane raz na 2 lata przysługuje bezpłatnie według programu NFZ, co oznacza, że raz na 2 lata dla większości kobiet w tym wieku wystarczy do właściwej diagnozy. Oczywiście, lekarz z poradni onkologicznej lub pierwszego kontaktu, może zalecić częstsze wykonywanie mammografii w uzasadnionych przypadkach.

Właściwa diagnostyka.

Prawda: Kobieta w wieku 50–69 lat może zgłosić się na profilaktyczne badanie mammograficzne. Bardzo ważne jest, że każda kobieta może zgłosić się bez skierowania do poradni onkologicznej! Bezpłatnie! Lekarz onkolog zaleci indywidualną, właściwą diagnostykę. Dobra diagnostyka polega na kompleksowości. Nie wystarczy sama mammografia lub USG, czy samobadanie, czasem dla potwierdzenia jej wiarygodności, wymagany jest rezonans magnetyczny piersi (takie badanie można wykonać w NZOZ MEDICA w Łodzi, ul. Szparagowa 10). Wszystkie te badania należy dostosować do wieku i indywidualnych uwarunkowań.

Dziedziczenie nowotworów.

Mit: Nie dziedziczy się konkretnego nowotworu, ale dziedziczy się skłonność do ich powstawania. Jeśli matka zachoruje na nowotwór piersi, nie oznacza to, że córka zachoruje na ten nowotwór. Dziedziczy się predyspozycje do zachorowania na nowotwory, a nie konkretny rodzaj. Na przykład kobiety z mutacją genu BRCA1 w 80 proc. zapadają na raka piersi, a w 65 proc. na raka jajnika. Natomiast kobiety z mutacją genu BRCA2 w 60 proc. mogą zachorować na raka sutka, a w 40–50 proc. na raka jajnika.

Zbyt częste badania mammograficzne mogą wywołać nowotwór.

Specjaliści z Wielkiej Brytanii i USA wykonują wstępne prace badawcze na temat wpływu promieniowania X podczas częstych mammografii. Badania naukowe w tym zakresie pokazują, że procent wykrytych zmian u kobiet podczas mammografii jest nieporównanie wyższy od liczby kobiet,

u których promieniowanie mogło spowodować wystąpienie nowotworu, stąd tego typu obawy nie powinny mieć najmniejszego wpływu na decyzje kobiet o słuszności wykonywania profilaktycznych badań. Przedstawianie niekorzystnej statystyki w tym zakresie może jedynie zaszkodzić szybkiej i właściwej diagnostyce, co może skutkować brakiem wczesnej diagnozy.

Sama mammografia nie wystarcza.

Prawda: Dlatego w ramach profilaktyki NFZ kobiety w wieku 50–69 lat mogą wykonać bezpłatnie mammografię, ale uzupełniająco powinny wykonać USG piersi. W związku z tym należy zgłosić się do lekarza pierwszego kontaktu, który zobowiązany jest udzielić informacji, wydać skierowanie i doradzić do jakiego lekarza specjalisty należy się udać. Poza tym, jeśli panie cokolwiek zaniepokoi w obrębie piersi, należy bez skierowania zgłosić się do poradni onkologicznej.

Lekarz może nie zauważyć zmiany podczas oceny badań mammograficznych.

Nieprawda. Wynik po badaniu mammograficznym w ramach przesiewowych badań mammograficznych zawiera jedynie informację, czy dana kobieta jest zdrowa lub też zagrożona nowotworem złośliwym. Program zakłada wskazanie kobiet, u których wystąpił nowotwór złośliwy w możliwie najwcześniejszym stadium (nie dającym żadnych objawów), dlatego otrzymywany wynik zawiera jedynie informację, że nie wykryto zmian, lub wykryta zmiana wymaga dalszych badań w celu wykluczenia nowotworu złośliwego.

Błędne nazewnictwo.

Nowotwory dzielą się na łagodne i złośliwe. Do tej drugiej grupy zaliczamy raki, mięsaki i chłoniaki. Dlatego jeśli ktoś mówi, że ma raka, oznacza to, że zmiana jest złośliwa, ale nie oznacza, że nie da się z tej choroby wyjść obronną ręką. Hasło "guz" lub "nowotwór" nie zawsze oznacza raka, czy inną formę nowotworu złośliwego.

Mammografia w mammbusach są zużyte lub złej jakości.

Mit: Przed laty, kiedy program profilaktyki startował, stan techniczny mammografów na pokładzie mammbusów pozostawiał wiele do życzenia. W pracowniach stacjonarnych i mammbusach należących do Medici mamy wszędzie ten sam sprzęt mammograficzny, który wykonuje badanie w najnowszej technologii cyfrowej, który zapewnia minimalną dawkę promieniowania porównywalną z dawką przyjmowaną podczas prześwietlenia zęba, jak również archiwizację badań do analizy porównawczej przy następnym.

Mężczyźni nie chorują na raka piersi.

Mit: Choć faktycznie niewielu z nich, jedynie około 1 proc. populacji mężczyzn może zapaść na raka piersi, ale w porównaniu z kobietami jest to bardzo nieliczna grupa.

Badanie mammograficzne jest bardzo bolesne.

Mit: Kobiety po 50. roku życia często narzekają na bolesność piersi. Niestety, podczas mammografii należy ucisnąć piersi, w związku z tym z pewnością nie należy to badanie do przyjemnych. Natomiast dla większości kobiet ucisk ten jest do zaakceptowania i nazywany jest dyskomfortem, dla znikomej grupy pań wiąże się z odczuwalnym bólem. Ucisk podczas badania jest konieczny do tego, aby powstałe podczas badania zdjęcia obrazowały dokładnie całą strukturę piersi. Dzięki temu lekarze mogą postawić właściwą diagnozę. W sytuacji wyjątkowej tkliwości piersi należy badanie wykonywać czwartego lub piątego dnia cyklu krwawienia miesięcznego lub przyjmując lek przeciwbólowy około 30

minut przed samym badaniem, aby kobiety z bardzo niskim progiem odczuwania bólu, bez zbędnego stresu mogły przejść przez to badanie.

BEZPŁATNE BADANIA MAMMOGRAFICZNE dostępne są dla kobiet w wieku 50-69 lat, które w ciągu dwóch ostatnich lat nie korzystały z profilaktyki w tym zakresie.

Upewnij się, że jesteś ZDROWA! To tylko kilka minut

Infolinia i zapisy: 42 254 64 10 lub 517 544 004

**Termin postoju mammobusu w , przy Urzędzie Miejskim w Kórniku, Plac Niepodległości 1:
12 września 2015 – sobota (godz. 12-17).**

Kontakt:

Adam Rosolak

Koordinator mammografii mobilnej

NZOZ MEDICA

91-211 Łódź, ul. Szparagowa 10

kom. 510 110 959

e-mail: a.rosolak.medica@gmail.com

www.salvemedica.pl